

ITÄ-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS

Päiväys

16.8.2022

Diaarinumero

1495/03.04.04.04.16/2022

Vastaanottaja

Mikkelin kaupungin lupa- ja valvontajaosto

Muutoksenhaunalainen päätös

Mikkelin kaupungin lupa- ja valvontajaosto, 09.06.2022, 20

Valittaja

Suur-Savon Sähkö Oy

LAUSUNTO- JA ASIAKIRJAPYYNTÖ

Vastaanottajaa kehoitetaan oheisen valituksen johdosta:

1. antamaan lausuntonsa asiassa.
2. vastaamaan valittajan esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä lausumaan esitetystä selvityksestä.
3. toimittamaan kaikki valituksenalaisen päätöksen perusteena olevat asiakirjat ja muu tarvittava selvitys.

Lausuntoon pyydetään myös laatimaan numeroitu luettelo sen liitteenä olevista asiakirjoista, jotta asianosainen saa myöhemmän vastinepyynnön yhteydessä tietoonsa hallinto-oikeudessa olevan oikeudenkäyntiaineiston.

Lausunto ja pyydetyt asiakirjat on toimitettava hallinto-oikeudelle viimeistään 16.9.2022. Mikäli mahdollista, lausunto ja asiakirjat pyydetään toimittamaan sähköpostitse ita-suomi.hao@oikeus.fi.

Lausunnon liitteenä lähetettävät mahdolliset liitetiedostot tulee yksilöidä nimeämällä ne tarkasti asiakirjan sisällön mukaisesti. Liitetiedoston nimestä tulee myös selvittää kyseisen asiakirjan laatimispäivämäärä.

Lisätietoja sähköisten asiakirjojen nimeämisestä on osoitteessa
<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/sahkoinenasiointipalvelu/hallinto-jaerityistuomioistuintenasiointipalvelu.html>

Lausunnon toimittamisen yhteydessä on mainittava asian diaarinumero 1495/2022.

LIITTEET
Valitus liitteineen

Soili Antikainen
lainkäyttösihteeri

HAO Itä-Suomi

Lähettäjä: katja.immonen@kallalex.fi.sec
Lähetetty: torstai 14. heinäkuuta 2022 14.24
Vastaanottaja: HAO Itä-Suomi
Aihe: Valitus sähköjohdon sijoittamista koskevasta päätöksestä
Liitteet: Suur-Savon Sähkö Oy, Valitus hallinto-oikeudelle 14072022.pdf; Suur-Savon Sähkö Oy, todiste 1 JSEn toimitusvarmuusinvestointilaskelmia maakaapelointi vs ilmajohto.pdf; Suur-Savon Sähkö Oy, todiste 2 JSE kehittämissuunnitelma 2022.pdf; Suur-Savon Sähkö Oy, todiste 3 Energiaviraston määräys ja sen soveltamisohje.pdf; Suur-Savon Sähkö Oy, Oikeudenkäyntikululasku 14072022.pdf

Luottamuksellisuus: Luottamuksellinen

This mail has been delivered encrypted via TLS from 212-50-143-62.co.dnainternet.fi [212.50.143.62]

Hei,
asianajaja Jussi Lukkarin pyynnöstä oheinen Suur-Savon Sähkö Oy:n valitus liitteineen.

Ystävällisin terveisin
Katja Immonen, sihteeri
Asianajotoimisto Kalla Oy
Kauppakatu 25-27 A, 70100 Kuopio
Puh. 017 2887 200
katja.immonen@kallalex.fi
www.kallalex.fi

Itä-Suomen hallinto-oikeus
PL 1744
70101 KUOPIO

ita-suomi.hao@oikeus.fi

Asia Valitus sähköjohdon sijoittamista koskevasta päätöksestä.

Asianosaistiedot

Muutoksenhakija

Suur-Savon Sähkö Oy, Y-tunnus 0215863-7
PL 3, 50101 Mikkeli

Asiamies ja prosessiosoite

Asianajaja Jussi Lukkari
Asianajotoimisto Kalla Oy
Kauppakatu 25-27 A, 70100 Kuopio
Puh. 017 2887 200
Sähköposti: jussi.lukkari@kallalex.fi

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Mikkelin kaupungin lupa- ja valvontajaoston (rakennusvalvontaviranomainen) päätös 9.6.2022 § 20. (Kaupungin diaari MliDno-2022-1444). Päätös koskee Suur-Savon Sähkö Oy:n hakemusta sähköjohdon sijoittamista Haukivuorella Hirviniemi-Nykälä välillä.

Suur-Savon Sähkö Oy (SSS) on saanut päätöksen tavallisella sähköpostilla 14.6.2022. Sähköposti on lähetetty maankäyttöpäällikkö Helena Kumpulan sähköpostiosoitteeseen.

Asiakirjan salassapitoa koskeva pyyntö

SSS pyytää, että hallinto-oikeus määrää salassa pidettäväksi kirjallisen todisteen 2 sivut, jotka on merkitty salassa pidettäväksi. Kyseset asiakirjan osat sisältävät Järvi-Suomen Energia Oy:n liikesalaisuuksia.

1. Muutosvaatimukset

SSS pyytää, että hallinto-oikeus

- kumoo muutoksenhaun kohteena olevan rakennusvalvontaviranomaisen päätöksen ja
- päättää sähköjohdon sijoittamisesta hakemuksen vaihtoehdon 1. mukaisesti tai
- kumoo muutoksenhaun kohteena olevan rakennusvalvontaviranomaisen päätöksen ja palauttaa asian rakennusvalvontaviranomaisen uudelleen käsiteltäväksi.

Lisäksi SSS pyytää, että hallinto-oikeus velvoittaa Mikkelin kaupungin korvaamaan SSS:n oikeudenkäyntikulut oheisen laskun mukaisesti laillisine viivästyskorkeineen kuukauden kuluttua hallinto-oikeuden päätöksen antamisesta lukien.

2. SSS:n asianosaisasema

SSS on vuokrannut omistamansa sähköverkon (jakeluverkko) täysin omistamalleen tytäryhtiölle, Järvi-Suomen Energia Oy:lle (JSE). JSE on jakeluverkkoyhtiö, joka harjoittaa saamansa sähköverkkoluvan perusteella jakeluverkkoliiketoimintaa SSS:ltä vuokraamassaan jakeluverkossa. Jäljempänä mainitut sähkömarkkinain säännökset sekä Energiaviraston määräykset ja ohjeet koskevat ensisijaisesti JSE:tä. Koska säännösten, määräysten ja ohjeiden noudattaminen on jakeluverkkoliiketoiminnan harjoittamisen, eli SSS:n jakeluverkon taloudellisen hyödyntämisen edellytys, koskevat ne myös SSS:ää. Kaikki SSS:n jakeluverkkoa koskevat maankäyttösopimukset ja -oikeudet ovat SSS:n nimissä. Tästä syystä SSS on sähköjohdon sijoitusluvan hakijana ja muutoksenhakijana tässä asiassa.

3. Perustelut

3.1 Yleisperustelut

SSS ei ole päässyt johdon sijoittamisesta sopimukseen maanomistajien kanssa. Tästä syystä SSS on hakenut johdon sijoittamista rakennusvalvontaviranomaiselta. SSS on esittänyt johdon sijoittamiseksi vaihtoehdot 1 ja 2 ja pyytänyt, että rakennusvalvontaviranomainen päättää johdon sijoittamisesta vaihtoehdon 1 mukaisesti. Vaihtoehto 1 on tarkoittanut johdon rakentamista pääosin ilmajohtoverkkona ja vaihtoehto 2 kokonaan maakaapelilla. Maanomistajat ovat vastustaneet vaihtoehto 1:tä, koska se aiheuttaa heidän mukaansa haittaa peltoviljelylle.

Rakennusvalvontaviranomainen on päättänyt hylätä SSS:n hakemuksen kokonaan sillä perusteella, että ilmajohto pylväineen aiheuttaa kohtuutonta haittaa peltoalueiden käytölle eikä hakemukseen liitetyn laskelman mukainen lisäkustannus maakaapeloinnista ole suuri suhteessa ilmajohdon aiheuttamaan haittaan.

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 161 §:n mukaan rakennusvalvontaviranomainen päättää johdon sijoittamisesta, jos lainkohdassa olevat edellytykset täyttyvät, eikä johdon sijoittamisesta ole päästy sopimukseen maanomistajien kanssa.

Rakennusvalvontaviranomainen ei ole päätöksessään edes esittänyt, että johdon sijoittamisen edellytykset eivät täytyisi, eli johto esim. vaikeuttaisi alueen kaavoitusta. Tästä huolimatta rakennusvalvontaviranomainen ei ole päättänyt lainkaan johdon sijoittamisesta.

Rakennusvalvontaviranomaisen olisi nähdäksemme tullut joko päättää asiantuntijoiden laatimista vaihtoehtoista kokonaisarvioiden paras vaihtoehto tai selonottovelvollisuutensa velvoittamana selvittää muuta vaihtoehtoa johdon sijoittamiseksi alueelle, mikäli kumpikaan vaihtoehtoista ei olisi sopiva. Koska rakennusvalvontaviranomainen ei ole lainkaan päättänyt johdon sijoittamisesta, on päätös lain vastainen ja se tulee kumota.

On myös huomattava, että ennen päätöksen tekemistä rakennusvalvontaviranomainen ei ole järjestänyt katselmusta, jossa osapuolet olisivat maastossa voineet tarkastella vallitsevaa tilannetta.

3.2 Johdon rakentamisvaihtoehdot

SSS:n hakemuksen kohteena oleva, saneerattava keskijänniteilmajohtoverkko sijaitsee osittain metsän keskellä. Sähkömarkkinalain edellyttämän toimitus- ja huoltovarmuuden kannalta ei ole mahdollista korvata johtoa uudella, samaan paikkaan rakennettavalla johdolla. Johdon saneeraus on siten välttämätön.

Sähkömarkkinalain 18 ja 19 §:stä ilmenevällä tavalla verkonhaltijan tulee kohdella sähköverkkoon liittyneitä sähkökäyttäjiä tasapuolisesti. Tasapuolisen kohtelun vaatimus pitää sisällään sen, että jakeluverkkoa tulee rakentaa ja kehittää sähkökäyttäjien kannalta tasapuolisella tavalla ja ottamalla huomioon heidän kohtuulliset tarpeensa.

Sähkömarkkinalain 51 §:n mukaan jakeluverkko on suunniteltava ja rakennettava ja sitä on ylläpidettävä siten, että luonnonolosuhteet eivät aiheuta sähkökäyttäjien kannalta kohtuuttomia sähkön jakelukeskeytyksiä. Sähkönjakelun keskeytysten raja-arvot ovat asemakaava-alueella ja asemakaavan ulkopuolisilla alueilla erilaiset. Lain 119 §:n 2 momentin mukaan jakeluverkon haltijoiden on täytettävä 51 §:n mukaiset vaatimukset asteittain vuoden 2036 loppuun mennessä. Vaatimusten täyttämistä varten jakeluverkon haltijan on laadittava 52 §:n mukainen jakeluverkon kehittämissuunnitelma ja toimitettava se Energiaviraston hyväksyttäväksi. Energiavirastolla on lainkohdan mukaan oikeus antaa tarkempia määräyksiä kehittämissuunnitelmassa annettavista tiedoista.

Sähkömarkkinalain 52 §:n, Energiaviraston määräyksen (3019/002/2021) ja sen tulintaohjeen mukaan kehittämissuunnitelman tulee sisältää mm. toimenpiteet, joiden toteuttaminen johtaa sähkömarkkinalain 51 ja 119 §:ssä säädettyjen vaatimusten täyttymiseen ja ylläpitämiseen jakeluverkossa. Lisäksi kehittämissuunnitelman tulee mm. sisältää vertailut jakeluverkon kehittämistoimien kustannustehokkuudesta. Sähkömarkkinalain säännökset ja Energiavirasto edellyttävät, että jakeluverkkoyhtiöt tekevät toimitusvarmuusinvestoinnit kustannustehokkaasti.

Sähkömarkkinalain mukaiset, jakeluverkon toimitusvarmuuden parantamiseen tähtäävät vaatimukset ovat erityisesti JSE:n kaltaisten, maaseutu ympäristössä toimivien jakeluverkkoyhtiöiden kannalta taloudellisesti erittäin raskaat. Näillä yhtiöillä on taajamissa toimivia yhtiöitä huomattavasti enemmän saneerattavaa sähköverkkoa kutakin sähkökäyttäjää eli saneerauksen lopullista maksajaa kohden. Tästä syystä

maaseutu ympäristössä toimivat yhtiöt, kuten JSE, joutuvat etsiessään kussakin tapauksessa teknis-taloudellisesti järkevintä ratkaisua käyttämään kaikkia toimitusvarmuuden parantamiseksi käytössään olevia jakeluverkon saneeraustapoja, kuten ilmajohtoverkkojen siirtoa metsästä tien varsille, maakaapelointia, johtokatujen levenämistä, ilmakaapelia, päällystettyä avojohtoa, 1 kV:n johtoa, sekä johdon saneeraamista entiselle paikalleen.

Energiavirasto on vahvistanut JSE:n voimassa olevan kehittämissuunnitelman 2022 (kirjallinen todiste 2) ja valvoo sen toimeenpanoa. Koska JSE:n tulee edellä kerrotulla tavalla kohdella sähköverkkoonsa liittyneitä sähkönkäyttäjää tasapuolisesti, ei se voi poiketa yksittäistapauksissa kehittämissuunnitelmansa mukaisista johtojen saneerausratkaisuista.

JSE on määritellyt jakeluverkkonsa kehittämissuunnitelmaa varten koko verkkoalueen koskevan tavoiteverkon, johon se on koonnut suunnitelman kunkin verkon osan teknis-taloudellisesti parhaasta toteutusratkaisusta. Hakemuksen kohteena olevat johdon osat ovat kehittämissuunnitelman mukaisista vyöhykettä 3: "haja-asutusalueen runkosähköverkko (enintään 300 kVA), 36 h" (todellinen keskiteho on johdolla n. 150 kVA). Kehittämissuunnitelman mukainen, vyöhykkeen 4 saneeraustapa on keskijänniteverkon rakentaminen ilmajohtona tien varteen ja pienjännitejohtojen toteuttaminen maakaapelilla maaperän ehdoilla, eli SSS:n vaihtoehdon 1 mukainen saneeraustapa.

SSS:n hakemuksen vaihtoehdon 2 mukainen saneeraustapa, jossa myös keksijänniteverkko toteutetaan maakaapelilla ei ole kehittämissuunnitelman mukainen. Vaihtoehdon 1 toteutuksen kustannusero vaihtoehtoon 2 on merkittävä. Pelkän rakentamiskustannuksen osalta ero on hakemuksen liitteenä 22 olevan kustannusvertailun mukaan 90.908 euroa, eli n. 13 % ja mikäli keskeytyskustannukset otetaan huomioon seuraavan 40 vuoden ajalta, ero on 11 %.

Kustannuseroa tulee tarkastella JSE:n koko sähköverkon ja sähkönkäyttäjien tasapuolisen kohtelun vaatimuksen pohjalta. Mikäli JSE poikkeaisi ilman erityistä perustetta kehittämissuunnitelmastaan yksittäistapauksessa ja toteuttaisi maakaapelilla normaalisti ilmajohtolla toteutettavat johdot, joutuisi se tasapuolisuussyistä maakaapelimaan kaikki keskijänniteverkkonsa.

JSE on laatinut toimitusvarmuusinvestoinneistaan laskelman ajalla 2021–2036. Laskelman mukaan kehittämissuunnitelman mukaiset verkostoinvestoinnit ovat vuoden 2036 loppuun mennessä keskijänniteverkon ja siihen liittyvien muuntamoiden osalta 368,9 miljoonaa euroa. Mikäli investoinnit tehtäisiin kehittämissuunnitelmasta poiketen pelkästään maakaapeloinnilla, kasvaisi investointikustannus 609,5 miljoonaan euroon, eli kasvua olisi n. 35 %.

Investointien kasvu tulisi lopulta JSE:n asiakkaiden, eli sähköverkkoon liittyneiden sähkönkäyttäjien maksettavaksi ja siitä aiheutuisi heille kohtuuttoman suuri taloudellinen rasitus.

Sähköjohtoja ja pylväitä on perinteisesti sijoitettu pelloille, vaikka niistä aiheutuu jonkin verran haittaa viljelylle. Esillä olevassa tapauksessa haitta on kuitenkin pienempi, kuin vaihtoehto 2:n mukaisesta toteutuksesta sähkönkäyttäjille aiheutuva kustannusrasitus.

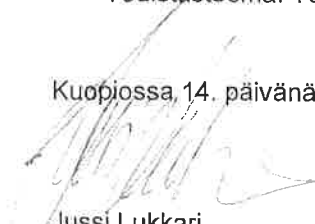
Näistä syistä johdon sijoittaminen vaihtoehdon 1 mukaisesti on MRL 161 §:n mukaista, eikä sijoittamista voida järjestää tyydyttävästi ja kohtuullisin kustannuksin muulla tavalla.

4. Kirjalliset todisteet

SSS vetoaa rakennusvalvontaviranomaiselle toimittamiinsa selvityksiin. Lisäksi SSS nimeää todisteiksi seuraavat asiakirjat:

1. Laskelma Järvi-Suomen Energia Oy:n kehittämissuunnitelman mukaisista investoinneista kehittämissuunnitelman mukaisella tavalla verrattuna maakaapelointiin
Todistusteema: Maakaapeloinnin kustannukset verrattuna kehittämissuunnitelmassa mainittuun tapaan.
2. JSE:n kehittämissuunnitelma 2022
Todistusteema: Sähkömarkkinalain edellyttämän toimitusvarmuuden saavuttaminen JSE:n vastuualueella ja teknis-taloudelliset verkkojen saneeraustavat.
3. Energiaviraston määräys dnro 3019/002/2021 ja sen soveltamisohje
Todistusteema: Toimitusvarmuusinvestoinneille asetettavat vaatimukset.

Kuopiossa, 14. päivänä heinäkuuta 2022

Jussi Lukkari
asianajaja, Kuopio